

Elker Jaarverslag 2021

elker

Jeugdhulp
& onderwijs

Voorwoord

Nóg een “coronajaar”. Online overleggen, zieke collega’s of cliënten, creatief omgaan met afspraken met kinderen en jongeren, gezinnen: buiten wandelen, beeldbellen, onze medewerkers pasten er een mouw aan. Ze stonden voor ingewikkelde keuzes om hun werk zoveel als mogelijk door te laten gaan. Niet alleen Covid19 was van grote invloed op onze dagelijkse werkpraktijk, ‘ons 2021’ stond vooral ook in het teken van een reorganisatie.

Het was nodig dat we het tij keerden: de organisatie anders inrichten, met minder mensen en een nieuwe structuur. Mensen namen afscheid van collega’s met wie ze jarenlang werkten of kwamen in andere teams of clusters terecht. Omgaan met deze situatie in een tijd van digitale bijeenkomsten, lockdowns, afstand én de aandacht en focus die ons werk 7 dagen per week vraagt, dat is een stevige dobber. Maar we deden het, met elkaar: aan het eind van 2021 staat er een organisatie die klaar is voor volgende stappen.

We geven de inhoud een stevige plek in onze organisatie door te kiezen voor dual management. De zeven clusters van ons primair proces kennen twee managers: een manager algemene zaken en een manager behandelzaken. Om dit fundament te geven is er voor de komende jaren gekozen voor een duale directie: een directeur algemene zaken en een directeur behandeling & innovatie. Het inhoudelijk aanbod voorop is zichtbaar aan de centrale plek die onze gedragswetenschappers innemen in de nieuwe organisatiestructuur: de inhoud is leidend in onze besluitvorming. De indeling in de zeven clusters, komt terug in dit jaarverslag.

Een pandemie én een reorganisatie deed de inhoudelijke ontwikkeling bij Elker niet stoppen. Dat is te zien in onze hele organisatie. We ontwikkelden nieuwe projecten en pilots en werkten actief samen in de keten. Dat doen we ook bovenregionaal met bijvoorbeeld de Bovenregionale visie *Jeugdhulp met een Plus Noord-Nederland 2030* die we samen met Jeugdhulp Friesland en de jeugdhulpregio’s Drenthe, Friesland en Groningen formuleerden als antwoord op de bestuurlijke opdracht uit het bestuurlijk overleg 3Noord eind 2020.

In 2021 startten in Nederland ook acht bovenregionale jeugdexpertisenetwerken. In het noorden is dat het *Jeugdexpertise Netwerk Noord-Nederland* (JENN) waar Elker ook deel van uit maakt. Het project is bedoeld om jeugdigen die nu nog tussen wal en schip vallen, beter te helpen. De netwerken geven invulling aan landelijke afspraken om bovenregionaal samen te werken, ze zijn dus aanvullend voor de regio’s. Het expertisenetwerk heeft in elk geval de volgende 3 functies: consultatie en advies, organiseren van hulp bij plaatsing en kennisfunctie.

Onze externe omgeving is al jaren zeer dynamisch: landelijke en lokale politiek, een krappe arbeidsmarkt en toename van complexe problematiek onder jeugdigen. We voerden discussies over de lokale, regionale én bovenregionale vormgeving van de jeugdzorg. Dit maakte dat we samen optrokken met collega-organisaties én de banden met lokale politici, bestuurders en beleidsmakers aanhaalden. Broodnodig in deze roerige tijden voor de jeugdzorg én de kinderen, jongeren en gezinnen die hulp en ondersteuning nodig hebben: de handen ineen slaan en elkaar scherp houden.

Ons 2022 zal in het teken staan van doorontwikkeling: we gaan onder andere onze strategie herijken en werken aan een perspectief dat past bij deze nieuwe organisatie en onze snel veranderende omgeving. We dragen met onze kennis en ervaring bij aan een zo dekkend mogelijk jeugdhulplandschap in de provincie Groningen. We richten ons in 2022 ook op het uitbreiden van de opdracht voor ons onderdeel Viyuna als het gaat om de opvang en begeleiding van alleenstaande minderjarige vreemdelingen in

samenwerking met NIDOS. Dat zijn slechts een paar van de punten op onze agenda voor 2022.

Wat niet vaak genoeg gezegd kan worden: in dit uiterst roerige jaar, ging het werk “gewoon” door. Dát leest u in dit beknopte jaarverslag. Want wat er ook gebeurt, wij vinden dat ieder kind, iedere jongere het verdient om het beste uit zichzelf te halen. Daar dragen wij ons steentje aan bij met specialistische begeleiding en behandeling, samen met hun omgeving, onze ketenpartners, opdrachtgevers en vele anderen. Én uiteraard met de kinderen en jongeren (en hun omgeving) zelf.

— **Ina Huesken**

Bestuurder Elker Jeugdhulp & onderwijs

1. Jeugdhulp aan huis

Elker biedt ambulante hulp aan kinderen en jongeren tussen de 0 en 23 jaar en hun gezinnen. Dit kan betekenen dat onze hulpverleners letterlijk hulp aan huis of op school bieden. Soms komen kinderen, jongeren en ouders op afspraak naar onze locaties voor begeleiding en/of behandeling. We bieden specialistische hulp bij opvoedproblematiek, psychische of sociale belemmeringen of bijvoorbeeld echtscheidingsproblematiek.

In 2021

In 2021 hebben we de ambulante hulpverlening gebundeld tot één cluster: Jeugdhulp aan huis van 0 tot en met 23 jaar. De medewerkers in het ambulante cluster zijn de mensen die op pad gaan. Ze komen regelmatig bij mensen over de vloer en gaan met jongeren mee naar school of dagbesteding. Of ze ontvangen bijvoorbeeld ouders voor trajecten Ouderschap Na Scheiding op locatie. Soms komen kinderen of jongeren naar de Haydnlaan voor behandeling. Dat was ook in 2021 een uitdaging vanwege corona. De medewerkers en cliënten hebben hierin goed samengewerkt en er aan mouw aan gepast. Zo hebben trajecten doorgang kunnen vinden.

Wat betreft inhoudelijke ontwikkelingen focust het team Hulp bij Scheiding in 2021 zich o.a. op het verstevigen van de borging van de Ouderschap Na Scheiding (ONS) methodiek. Enkele medewerkers startten daarom met een opleiding mediation. Dit geldt ook voor collega's van het team Intensieve Ambulante

Gezinsbehandeling die een post-HBO-opleiding volgden in het methodiekgetrouw werken. Traumasensitief werken stond op het opleidingsprogramma voor medewerkers van de Ambulante Traumahulpverlening.

Dit is het tweede jaar van het vernieuwde Spoed voor Jeugd. In 2020 startten we met drie andere kernaanbieders: Accare, Jonx (Lentis) en Molendrift, de Groninger gemeenten, RIGG en daaromheen een grote groep betrokken jeugdhulpaanbieders. Het doel: de crisiszorg voor kind en jongere in de regio Groningen continu beter te organiseren. We gaan met elkaar voor hoogwaardige crisisinterventie én we leren van elke crisis. Want we willen betere crisiszorg, minder crises én de juiste vervolgzorg. Het werpt zijn vruchten af: zo zien we dat deze manier van werken zorgt voor een verminderde werkbelasting. De samenwerking verloopt soepel, er is meer verbinding onderling dan voorheen en we weten elkaar sneller te vinden. Dat komt de verleende crisiszorg ten goede.

1329 kinderen & jongeren
ambulante hulp

363x hulp
bij scheiding

van 0 - 23 jaar

Voor 2022

Het nieuwe jaar zal in het teken staan van de inhaal-slag van opleidingen en trainingen die door corona 'on hold' stonden. In dit nieuwe cluster gaan we in 2022 inzetten op een compact en flexibel aanbod. We willen het aanmeldingsproces aanpassen aan de nieuwe structuur. Een gerichte triage zorgt voor zo snel en goed mogelijke koppeling van het hulp-

verleningsprogramma aan de gestelde hulpvraag. Hierbij kijken we ook naar de inrichting van teams en ons portfolio aan programma's. Kan of moet het anders? En indien ja, hoe gaan we dat doen? Een mooie ontwikkelopgave.

2. Specialistisch behandelcentrum voor kinderen onder de 12 jaar

Het is belangrijk dat kinderen zich goed kunnen ontwikkelen. Dat gaat niet altijd vanzelf. Soms zijn er spanningen thuis, maar kinderen kunnen ook sociale, fysieke of psychische problemen ervaren. Het specialistische behandelaanbod van Elker biedt kinderen onder de 12 jaar en hun ouders begeleiding, ondersteuning en behandeling.

In 2021

In 2021 versterken we de keuze voor het werken vanuit de visie Infant Mental Health (IMH). Deze multidisciplinaire aanpak richt zich op de ontwikkeling van het kind, ouders en de directe omgeving. Met daarin centraal de ouder-kind relatie. Preventie en vroeg-signalering zijn belangrijke pijlers. In 2021 ontving de eerste collega haar certificaat als IMH-consulent.

Kinderen en hun (pleeg)ouders komen naar één van onze twee Medisch Kinderdagverblijven (MKD) in Haren en Veendam vanuit de hele provincie: dit jaar voerden we verkennende gesprekken met gemeenten en andere verwijzers over het dichterbij het kind én de ouders brengen van ons specialistisch behandel-aanbod.

Nieuw in 2021 is De Springplank: we werken hierin samen met RENN4 en de Schoolpoli (Accare &

Molendrift). Als kinderen tussen 4 en 7 jaar op hun plek zouden zijn bij RENN4 onderwijs, maar daar nog niet helemaal klaar voor zijn, bieden we perspectief. Met onderwijs op maat, pedagogische ondersteuning én begeleiding voor ouders, werken we aan onderwijs-perspectief voor deze jonge doelgroep.

Eind 2021 openen we de locatie voor het nieuwe aanbod van Gezinsdagbehandeling. Een intensief behandeltraject van 6 weken voor het hele gezin. We hebben aandacht voor opvoedvaardigheden, communicatievaardigheden en emotieregulatie. Tijdig inzetten van deze vorm van behandeling, kan stevige escalaties voorkomen. Als we de basis met gezinsdagbehandeling hebben neergezet, kunnen we overdragen naar een ambulante traject binnen Elker. De start markeerden we met een alternatieve "corona-opening".

start De Springplank

Infant Mental Health als basis voor onze aanpak

Gezinsdagbehandeling geopend

Voor 2022

In 2022 zal de Gezinsdagbehandeling bij onze verwijzers geïntroduceerd worden en ontvangen we de eerste gezinnen. Daarnaast zetten we in op concretere verkenning als het gaat om het dichterbij brengen van het specialisme van ons behandelcentrum <12 naar kinderen en ouders in de provincie. Én we verwachten meer collega's te feliciteren met een certificaat voor

IMH-consulent. We versterken de bodem van deze Infant Mental Health visie intern, om deze ook extern te kunnen inzetten en delen.

Doen we het goed?

We vragen het de cliënten.

Onze mensen zijn specialisten op het gebied van jeugdzorg en onderwijs. Ze zetten elke dag hun kennis en kunde in om kinderen, jongeren en hun gezinnen, hun omgeving, kansen te geven op een toekomst. Want volgens Elker verdient ieder kind het om het beste uit zichzelf te halen: wij gaan voor nieuw perspectief voor ieder kind. We doen ons best. We weten ook dat 'ons best' alleen kan bestaan met de input van de mensen voor wie wij werken: de kinderen, de jongeren, de gezinnen, de ouders, de pleegouders. Daarom is het van belang dat we de clienttevredenheid blijven toetsen. En dat er gelegenheid is om aan te geven als je ergens niet tevreden mee bent.

Cliënten van alle clusters kunnen een klacht indienen als zij niet tevreden zijn met de geboden zorg of hulp, als ze het niet eens zijn met de uitvoering van gemaakte afspraken of als ze zich niet juist bejegend voelen. We gaan altijd in gesprek als jongeren of (pleeg)ouders niet tevreden zijn, maar soms is er extra ondersteuning nodig. Dan zijn er de onafhankelijke klachtencommissies, voor Elker én voor onze JeugdZorgPlus, KVJJ en VSO Keerpunt. In 2021 ontvingen we in totaal 14 officiële klachten, waarvan er 12 in onderling overleg zijn opgelost en 2 uiteindelijk zijn behandeld door de klachtencommissie.

2021	JEUGDZORGPLUS	ELKER
Contact met de klachtencommissie	4	10
Opgelost in onderling overleg	4	8
Aantal behandeld door de klachtencommissie	0	2
Klachtencommissie onbevoegd	0	1
Klacht ongegrond	0	1
Klacht gegrond	0	0

We vragen ook regelmatig aan ouders en jongeren om hun mening over ons werk en / of hun verblijf. Soms vragen we dan ook om cijfers en tips. Wat gaat goed? Wat kan anders. In 2021 ontvingen we rapportcijfers van ouders en jongeren die bij ons een plek vonden in de 'open' voorzieningen, dat is inclusief beschermd wonen.

8,6

Rapportcijfer
jongeren

8,4

Rapportcijfer
ouders

Met vragenlijsten en tevredenheidsonderzoeken, vragen we onze cliënten en hun ouders om hun mening. Daaruit volgen tips voor verbetering. Dat is waardevolle informatie. Wat óók waardevol is, is het ontvangen van complimenten. Het is goed voor onze medewerkers om te horen dat hun expertise en inzet ertoe doet. Gelukkig komt deze feedback ook onze kant op.

Reactie van jongere

Reactie van ouder(s)

“Zij doen hun best om jongeren op het rechte pad te houden.”

“Ze zijn er voor je als je ze nodig hebt, maar je hebt ook genoeg vrijheid.”

“Ik weet dat het ook deels aan mezelf ligt dat ik geen behandelingen meer heb gevolgd waar ik veel aan had, maar ik vind dat ik wel wat meer achter de broek aangezeten had mogen worden.”

“Op een leuke manier hebben wij geoefend met mijn boosheid.”

“Ik kan me comfortabel voelen om over dingen te praten en er is een leuke sfeer.”

“Ze zijn duidelijk en komen direct tot het punt. Geen poespas.”

“Ze helpen je echt met de doelen die ik belangrijk vind.”

“Als ik hulp nodig had kon ik gemakkelijk om hulp vragen en kreeg ik dit ook.”

“Het voelde niet altijd als een vervelende therapie sessie, het kon soms ook leuk zijn.”

“Ze luisterde goed wanneer het voor mij vermoeiend/te veel was.”

“Dat ze met iedereen in gesprek gingen.”

“Dat ze goed keken naar wat hij op school nodig heeft en welke vorm van onderwijs er bij hem past.”

“Elker vraagt wat wij als probleem ervaren, werkt samen en luistert naar onze inbreng.”

“De kinderen zijn rustiger geworden en hebben hun identiteit teruggekregen.”

“Het betrekken van de ouders, het werken in kleine groepen.”

“Dat er ook aan mij als vader en mijn mening werd gedacht en dat ze daar rekening mee hielden.”

“Ik voelde me gezien als ouder, want er werd naar mijn mening geluisterd.”

“Ze denken mee en ze bieden hulp op een breed gebied.”

“Goed gesignaleerd wat er aan de hand was én geholpen stappen te zetten naar verbetering.”

“De hulpverlener die bij ons kwam die nam het probleem serieus en we voelden ons begrepen.”

“Het was zowel voor ouders als kind. Het werd aangepast op onze situatie.”

3. Specialistisch behandelcentrum 12+ met verblijf

Het specialistisch behandelcentrum 12+ bestaat uit een crisisgroep en twee behandelgroepen voor jongeren vanaf 12 jaar. Soms gaat het niet zo goed met een jongere. De problemen zijn groot en geven teveel spanning voor de jongere zelf én de thuisomgeving. Dan biedt een plek in een van onze behandelgroepen rust. Jongeren die op de behandelgroep verblijven krijgen intensieve individuele behandeling en ondersteuning. Zo komt er ruimte bij de jongere en de ouders en/of de nabije omgeving om met elkaar te bekijken wat een volgende stap in de toekomst kan zijn. In de crisisgroep vangt Elker jongeren voor korte duur op als dit vanwege een acute crisissituatie nodig is.

In 2021

In 2021 vormt de crisisgroep De Hulst na de reorganisatie een cluster met de behandelgroepen. Inherent aan de aard van deze voorziening is een fluctuerende bezetting, zo ook in 2021. Er zijn in totaal 8 plaatsen beschikbaar in De Hulst. De verblijfsduur is zo kort als mogelijk en zo lang als noodzakelijk. We werken traumasensitief, cognitief gedragstherapeutisch, oplossingsgericht en de-escalerend volgens de Geweldloos Verzet methode. Dit jaar legden we de inhoudelijke modules die we gebruiken efficiënter vast om deze direct gericht in te kunnen zetten. Dit omdat niet enkel de aanpak van de hulpverlening individueel is, maar ook de aard van elke crisis uniek is.

Bij de behandelgroepen bouwden we het aantal plekken af van 24 plekken naar 16 in totaal. Een aantal plekken is opgegaan in intensieve kleinschalige voorzieningen. Deze beweging maakt dat de 16 overgebleven plekken er nu nog specifiek zijn voor jongeren en hun (pleeg)gezinnen die tijdens een overzichtelijke periode intensieve, specialistische en multidisciplinaire hulp en ondersteuning krijgen. Met als doel de terugkeer naar (pleeg)huis en voortzetting van de nodige zorg daar. We zien een verblijf in de behandelgroep als een intermezzo in een doorlopend zorgtraject.

24
↓
16

van 24 naar 16 plekken
in behandelgroep

2
behandelgroepen

Geweldloos Verzet
methode

Voor 2022

In 2022 staat het onderzoeken van benadering van crisis in onze organisatie op de agenda. Iedereen ervaart crisis op een andere manier. Hoe beïnvloedt dat onze werkwijze? Dit vraagt om teamoverstijgende samenwerking, een interessant project in de nieuw ontstane organisatiestructuur. De inhoudelijke verdiepingsslag van de kleinere, gerichtere behandel-

groepen, zal in 2022 ook gepaard gaan met het wendbaarder maken van ons aanbod en het verder ontwikkelen richting een deeltijdaanbod en een vorm van dagbehandeling. Hiermee sluiten we aan bij de gedachte (jeugd)zorg meer en meer dichterbij huis te organiseren, ook specialistische zorg.

4. Specialistisch behandelcentrum 12+ met gesloten verblijf

In onze JeugdzorgPlus-voorziening verblijven jongeren die door hun problematiek tijdelijk extra bescherming én veiligheid nodig hebben voor zichzelf én hun omgeving. Behandeling en onderwijs zijn ook onderdeel van hun traject op deze locatie. In hetzelfde pand – gescheiden van de JZ+ voorziening – is onze Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd (KVJJ) gehuisvest.

In 2021

In 2021 zijn er voor het eerst “maar” 24 plekken bij de JeugdzorgPlus (JZ+). Dit jaar stond in het teken van transitie naar meer openheid en kleinschaligheid: we verhuisden naar een kleinere en meer huiselijke locatie met maximaal vier jongeren per groep. Daaraan voorafgaand brainstormden we met medewerkers en de jongeren in de jongerenraad over de aanpassingen die dit van ons allemaal vraagt. Het pand is eind 2021 in gebruik genomen. Het gaat niet alleen om een logistieke verhuizing, waarbij we nauw samenwerkten met onze collega's van de facilitaire dienst, maar ook om een verandering in denken en werken. We staan meer en meer naast jongeren. We experimenteren bijvoorbeeld, binnen kaders, met meer vrijheden in en om het pand voor de jongeren. De methodiek Positive Behaviour Support (PBS) die we overnamen van onze onderwijscollega's van Portalis, krijgt een steviger fundament. We richten ons meer op gewenst gedrag en willen zo probleemgedrag voorkomen. Met als doel

samen een positieve, sociaal veilige leefomgeving te creëren.

Dit jaar startte op hetzelfde terrein de Kleinschalige Voorziening Justitieel jongeren (KVJJ). Dit is een laag beveiligde voorziening, waar preventief gehechte jongeren, jongeren met een jeugddetentie en jongeren met een PIJ-maatregel (in de eindfase) geplaatst kunnen worden door justitie. Doordat jongeren dicht bij hun eigen netwerk verblijven, kan hun bestaande zorg en dagbesteding zoveel mogelijk doorgaan tijdens hun verblijf. We hebben plek voor 8 jongeren die we samen met een nieuw opgezet team begeleiden. In 2021 werkten we ook mee aan de ontwikkelstart van een landelijke kwaliteitsleidraad voor alle KVJJ's. De jongeren in de KVJJ hebben een strafmaatregel opgelegd gekregen. Dat geldt niet voor jongeren in de JZ+ voorziening.

per groep 4
jongeren in JZ+

jongeren praten mee over
nieuwe locatie

bijdrage Landelijke leidraad
kwaliteitseisen KVJJ

Voor 2022

Voor de KVJJ zal 2022 in het teken staan van verbinding met de keten én doorontwikkeling van het nieuwe team. We werken landelijk mee aan de afronding van de leidraad kwaliteitseisen voor KVJJ's. Van JeugdzorgPlus naar Jeugdzorg met een Plus.

We zullen ook in 2022 werken aan de ombouw én afbouw van de JZ+ samen met onze ketenpartners. We organiseren een conferentie om daarover – nu dat weer kan – live met elkaar in gesprek te gaan. De landelijke en bovenregionale samenwerkingsnetwerken en – afspraken over de toekomst van de Jeugdzorg-Plus gaan ook door. De verandering is ingezet.

Meepraten binnen Elker

Elker hecht belang aan goed georganiseerde medezeggenschap. De medezeggenschapsorganen die wij binnen Elker kennen, hebben naast hun soms wettelijk verplichte rol, ook een belangrijke adviesrol. We vragen met regelmaat om mee te denken bij belangrijke veranderingen in de organisatie bijvoorbeeld.

DE MEDEZEGGENSCHAP IS BELEGD BIJ:

Ondernemingsraad	OR - voor medewerkers
Pleegouderraad	POR - voor pleegouders
Leerlingen- en jongerenraad	voor jongeren die verblijven in de JeugdZorgPlus(JZ+) en daar onderwijs volgen: bij onze Portalis onderwijstak
Medezeggenschapsraad	MR - ouders van leerlingen van onderwijstak Portalis

OR

Ondernemingsraad

De leden van de OR hebben met regelmaat overleg met de Raad van Bestuur. Ook spreken zij met onze raad van Toezicht. Met een reorganisatie én een pandemie, was er aardig wat te bespreken. Een greep uit de diverse onderwerpen:

- **Herontwerp organisatiestructuur**
- **Tussentijdse OR-verkiezingen**
- **Tijdelijke thuiswerkregeling**
- **Reorganisatie**
- **Bereikbaarheidsdiensten**
- **Beleid zelftesten**
- **Strategisch vastgoedplan**
- **Verzuimbeleid**

en nog veel meer!

**LR
JR**

Leerlingen – en jongerenraad

De jongeren bespraken uiteraard de verhuizing intensief. Maar er was meer:

De bestuurder was in dit jaar steeds bij de vergaderingen aanwezig. Dit werd als erg prettig ervaren. Zo hoorden ze alles uit de eerste hand en dat nam de onrust weg bij de jongeren. Zij kregen in de wandelgangen toch zaken mee. Dan is duidelijkheid belangrijk. De verhuizing naar de nieuwe locatie voor JZ+ stond zoals gezegd hoog op de agenda. Tijdens de vergaderingen konden de jongeren meedenken over zaken zoals de nieuwe keuken, het uitzoeken van nieuwe gordijnen en natuurlijk ook over de leefruimtes zelf. Ook is er besproken, wat voor risico's de nieuwe plek met zich meebracht. Dit is samen in een risico-inventarisatie rapport besproken. Verder is de vraag door jongeren gesteld of er Netflix op de groepen kon komen. Wat school betreft, vroegen de jongeren of er meer klassikaal les kon worden gegeven.

De verhuizing is nog maar net een feit. De vragen én tips van de jongeren krijgen in 2022 zeker een plek in de verdere ontwikkeling van de nieuwe locatie én in onze werkwijze.

MR

Medezeggenschapsraad Portalis

De voorgenomen verkoop van het pand aan de Hoogeweg, zet huisvesting als meest besproken onderwerp op nummer 1 voor de MR. De open Voortgezet Speciaal Onderwijslocatie is nu gehuisvest aan de Hoogeweg. Daarnaast werd natuurlijk ook gesproken over de reorganisatie, opvolging van inspectierapport en beleidsontwikkelingen. Dit alles bekeken vanuit de invloed die organisatieveranderingen op het aanbod van Portalis voor de leerlingen kan hebben.

POR

Pleegouderraad

De leden van de POR vertegenwoordigen de grote groep pleegouders met wie we bij Elker samenwerken. De POR is in 2021 geïnformeerd over de veranderingen binnen Elker, zoals bijvoorbeeld de reorganisatie. Kritische vragen én gedegen advies volgden. Samen met de gedragswetenschapper bij team Pleegzorg heeft de POR zich voorbereid op Ronde Tafelgesprekken in 2022 én zorgden zij voor aanpassing van het reglement van de raad naar de geldende wet- en regelgeving.

5. Orthopedagogisch behandelcentrum met (beschermd) wonen 12+

Wij bieden een veilige plek als er zorgen zijn over de veiligheid en/of de ontwikkeling van een kind of jongere (12 jaar en ouder) en specialistische, ambulante hulp niet voldoende is. Dit kan ook in de vorm van beschermd wonen zijn. Het kenmerk van beschermd wonen is dat jongeren 24/7 ondersteuning in de nabijheid hebben. Deze ondersteuning kan bestaan uit behandeling, individuele begeleiding, trainingen en bijvoorbeeld dagbesteding.

In 2021

Elker biedt álle jongeren een duidelijk perspectief. In het hier en nu: we bieden ze een plek waar ze langer kunnen blijven wonen. Totdat duidelijk is wat de volgende stap zal zijn. Dan pas gaan we verder plannen. We startten dit jaar met de voorbereidingen om de behandelgroepen te veranderen in intensief kleinschalige voorzieningen voor jongeren vanaf 13 jaar. De Trainingshuizen maken ook de transformatie naar intensief kleinschalige voorziening door. Daar zullen voornamelijk de oudere jongeren (vanaf 15 jaar) hun plek vinden. Samen met een aantal 24-uurs Beschermd Wonen plekken hebben we zo vanaf dit jaar vier kleinschalige voorzieningen in vier Groningse wijken waar jongeren op dezelfde plek kunnen blijven wonen óf kunnen naar een bekende omgeving. Met behoud van hun eigen behandelaren en begeleiders.

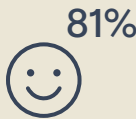
Het werken in kleinschalige voorzieningen vraagt om extra of andere vaardigheden van medewerkers. Daarom werken we ook op deze locaties volgens de

methodiek Geweldloos Verzet. We startten in 2021 ook met de pilot Ambulant beschermd thuis. Daarnaast werkten we samen met de gemeente Groningen (Beschermd Wonen) en Wij Groningen in de pilot Flexibiliteit complexe zorg 18-18+. Doel van de pilot is het voorkomen van stagnatie in de hulpverleningsprocessen door de overgang van 18- naar 18+ voor jongeren die bij ons beschermd wonen. Voor de jongeren van wie we de situatie in deze pilot doornamen, leidde dit in elk geval tot de juiste financiering van hun trajecten.

We zien dit jaar een kleine toename van gemelde incidenten binnen de verblijven. Deze toename valt vermoedelijk deels te verklaren uit het feit dat de JeugdzorgPlus is afgebouwd en er bij de GGZ sprake is van afname van het aantal plekken. We merken bij Elker een verzware van de doelgroep die bij ons een plek vindt.

4 kleinschalige
voorzieningen in de wijken

81% zorg Beschermd Wonen
positief beëindigd

rapportcijfer jongeren
Beschermd Wonen

Voor 2022

Voor 2022 is de verdere ontwikkeling van de kleinschalige voorzieningen essentieel. We investeren in onze medewerkers en zo in een stevig orthopedagogisch behandelklimaat voor "onze" jongeren. De veranderingen in voorzieningen vragen ook om veranderingen in het instroombeheer: we willen uiteraard

de jongeren op de voor hen juiste plek hebben. Een van onze ontwikkeldoelen in 2022. Daarnaast zetten we de in 2021 gestarte contacten met gemeenten in de provincie voort als het gaat om samenwerkingsverbanden en de inzet van dit specialisme, op gebied van o.a. Beschermd Wonen, van Elker.

6. Portalis – Speciaal onderwijs bij Elker

Bij Elker bieden we jeugdhulp én onderwijs, een belangrijke combinatie. Voor alle leerlingen van Portalis geldt dat ze vanuit een complexe ondersteuningsvraag in ons onderwijs hun plek vinden.

We kennen de volgende cluster 4 Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) locaties:

- **VSO Korteheemmen:** verzorgt onderwijs en arbeidstoeleiding aan alle jongeren bij Behandelcentrum Woodbrookers, onderdeel van Jeugdhulp Friesland.
- **VSO Groningen (open):** verzorgt onderwijs voor niet specifiek aan een behandelcentrum verbonden leerlingen.
- **VSO Keerpunt:** verzorgt onderwijs aan jongeren die in onze JeugdZorgPlus voorziening verblijven.
- Portalis werkt in de **schakelvoorziening** speciaal (basis)onderwijs in Bedum samen met Team O5O aan onderwijsperspectief voor leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag op het gebied van gedrag.

In 2021

In 2021 zijn we aan de slag gegaan met de schoolontwikkeling. We hebben bijvoorbeeld de frequentie van de evaluatiemomenten van ons hun onderwijsproces opgeschroefd én aangepast. We werken met kwaliteitskaarten, een mooi middel om in de teams te reflecteren op de kwaliteit. We starten dit jaar met het werken volgens de EDI didactiek: Expliciete Directe Instructie model om de didactische kwaliteit van de school te versterken. De verdere verdieping van PBS – Positive Behaviour Support – versterkt de basis van deze visie in ons onderwijs: we werken vanuit de drie basiswaarden veiligheid, respect en verantwoordelijkheid. Hieruit volgen gedragsverwachtingen die wij leerlingen actief aanleren en samen toepassen.

Met de verhuizing van de JeugdzorgPlus, verhuisden ook de VSO's: VSO Keerpunt verhuisde naar de JZ+ locatie en de open VSO Groningen vestigde zich in het hoofdgebouw aan de Hoogeweg.

Ondanks de beperkingen door corona hebben we, dankzij de inspanningen van onze medewerkers én ook van onze leerlingen, het onderwijs voornamelijk 'live' doorgang kunnen laten vinden. Daar kijken we met gepaste trots op terug. We hebben met elkaar grotendeels weten te zorgen voor onderwijscontinuïteit, dat vooral voor onze leerlingen extra belangrijk is.

157 leerlingen bij Portalis

verdieping Positive Behaviour Support

weinig schoolsluiting door corona

Voor 2022

Voor 2022 ligt er een opdracht van de Onderwijsinspectie. De reorganisatie heeft veel van onze tijd en inspanning gevraagd evenals het inzetten op onderwijscontinuïteit. Dit jaar richten we ons op het afronden van onze herstelopdracht. Daarnaast kijken we met onder andere de gemeente naar mogelijkheden voor

andere locaties vanwege de voorgenomen verkoop van het pand aan de Hoogeweg.

7. Pleegzorg en Gezinshuizen

Soms zijn de problemen in een gezin zo groot, dat een kind (tijdelijk) niet meer thuis kan wonen. Het (tijdelijk) wonen in een pleeggezin is dan vaak het beste alternatief. Elker biedt in de provincie Groningen deze pleegzorg. Pleegouders zijn vrijwilligers. Als meer professionele hulp nodig is, zijn er ook gezinshuizen. Dit is een kleinschalige vorm van jeugdhulp. Het kind wordt ook dan opgenomen in het gezin. In een gezinshuis bieden de gezinshuisouders op professionele wijze 24x7 uur verzorging en begeleiding én een zo normaal mogelijke opvoeding. We bieden kinderen van 0 – 21 jaar een plek in pleeggezinnen.

In 2021

We versterkten in 2021 de focus op hechting. Voor de ontwikkeling van kinderen is het kunnen hechten van essentieel belang. We leidden dit jaar medewerkers op in Video Interactie Begeleiding Gehechtheid. We leggen daarmee de alledaagse (pleeg)ouder-kind-communicatie vast in korte videofragmenten. Dit maakt zichtbaar wat in de basis goed gaat en wat beter kan. We gebruiken deze methode nu standaard bij de plaatsing van pleegkinderen in nieuwe pleeggezinnen. Ook nieuw is de inzet van ouderschapsdiagnostiek. Dit is onderdeel van het perspectiefonderzoek waarbij we o.a. terugkeermogelijkheden onderzoeken met ouder(s) en kind. Binnen ouderschapsdiagnostiek maken we gebruik van NIKA. Deze methode kijkt naar patronen tussen ouder en kind.

FC Groningen. We trokken samen op: “de FC” werft gastgezinnen voor jonge spelers en Elker richt zich op de werving van pleegouders. Voor herhaling vatbaar!

We zien in 2021 een opkomst van gezinshuizen. De kleinschaligheid van de gezinsgerichte zorg kan een alternatief zijn voor traditioneel groepsverblijf. De vraag naar deze vorm van jeugdzorg groeit. In gezinshuizen wordt gezinsgerichte zorg door professionals uitgevoerd en aangeboden. Pleeggezinnen, die plek bieden aan kinderen op vrijwillige basis. In 2021 ontvingen we de toekenning van een subsidie voor uitbreiding van ons aanbod van specifieke behandel-gezinshuizen, bedoeld voor kinderen of jongeren met complexe problematiek of een complexe hulpvraag.

De jaarlijkse Week van de Pleegzorg – een samenwerking met William Schrikker Gezinsvormen en het Leger des Heils – bracht ons in 2021 een bijzondere partner:

samenwerking met FC
Groningen

aantal jeugdigen
in Pleegzorg

focus op hechting

Voor 2022

De werving van pleeggezinnen gaat onverminderd door in 2022, we zijn van plan daarmee weer buiten de gebaande paden te stappen. Wat betreft de uitbreiding van onze behandelgezinshuizen, daar zetten we de in 2021 toegekende JENN subsidie voor in. Onze gedragswetenschappers ronden in 2022 hun

scholing in de NIKA methodiek af, net als de medewerkers die de opleiding voor IMH-consulent volgen. Vanzelfsprekend blijven we ons inzetten voor een goede aansluiting bij landelijke én regionale netwerken om kennis op te halen, te delen én samen te werken.

Bedrijfsvoering en ondersteunende diensten

Om onze mensen hun dagelijkse werk, het begeleiden en behandelen van kinderen, jongeren en hun gezinnen, goed toegerust te kunnen laten uitvoeren, zet een team collega's van de ondersteunende diensten hun kennis en expertise óók elke dag in. Voor deze mensen was 2021 ook een jaar waarin reorganisatie, corona en herinrichting van functies en teams een grote rol speelden.

Voor Elker begon 2021 met de sluiting van JUVAID – justitiële jeugdinrichting – in Veenhuizen. Daar waar personeel vermindert, vermindert ook het aantal benodigde uren ondersteuning. Dit én de nieuwe organisatiestructuur maakte een reorganisatie van de teams en afdelingen noodzakelijk. Er is van een aantal collega's afscheid genomen, terwijl de werkzaamheden en aanpassingen wél doorgingen. Dat heeft veel van onze medewerkers gevraagd. Toch hebben zij bergen werk verzet. Er kwamen in de nieuwe structuur ook nieuwe collega's. Nodig, maar het vroeg ook tijd en inspanning om mensen in te werken en teams opnieuw in te richten. Samen bouwden we aan een slankere en efficiëntere afdeling. Daar waar we de eerste maanden van de reorganisatie nog leunden op de inzet van tijdelijke krachten, zijn we in het laatste kwartaal gestart met het terugdringen daarvan.

Een nieuwe organisatie, vraagt om passende bedrijfsprocessen. Meer grip op kosten én processen. In 2021 werkten we aan een strakkere bedrijfsvoering. Passend

bij het nieuwe Elker. We onderzochten en implementeerden mogelijkheden tot meer uniformiteit, zoals één centrale toegang tot alle werkprocessen. Het digitale (thuis)werken heeft ook bij ons voet aan de grond gekregen. We ondervonden de nadelen én de voordelen hiervan. We zijn het eind van het jaar gestart met een organisatie breed behoeftenonderzoek naar het nieuwe, hybride werken. We willen dit zoveel mogelijk laten aansluiten bij de behoeften en mogelijkheden van onze mensen én deze tijd. Dan is gedegen bevragen en betrekken van medewerkers belangrijk.

Een groot project in 2021 was de vestiging van de JeugdZorgPlus in een ander pand. Deze verhuizing met bijbehorende verbouwing was een van de grotere klussen voor bijvoorbeeld de facilitaire diensten. Ook onze VSO's verhuisden door deze wijziging in de huisvesting. De teams hebben met elkaar een mooi project neergezet.

sluiting JUVAID

verhuizing & verbouwing JZ+

project hybride werken

In 2022 zetten we een aantal zaken uit 2021 voort in het kader van de efficiëntere bedrijfsvoering. Nog niet genoemd, maar zeer belangrijk: ons huisvestingsplan. Met de sluiting van organisatieonderdelen, komt ook de behoefte naar boven naar een effectief gebruik van onze huisvesting. De voorgenomen verkoop van de locatie aan de Hoogeweg speelt ook een rol. Het afbouwen van het aantal tijdelijke krachten heeft ook prioriteit in 2022, net als de uitwerking en implemen-

tatie van het hybride werken. De toegekende subsidies voor de verbouw van het nieuwe JZ+ pand zullen ingezet worden voor de laatste stappen richting de meer kleinschalige voorziening waar we bij Elker naartoe werken. Alle projecten die te maken hebben met het letterlijk én figuurlijk anders inrichten van de organisatie in 2022, vragen om de betrokkenheid van al deze collega's en hun specifieke disciplines.

Van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht begon 2021 in een nieuwe samenstelling: Peter Waterman en Paul van der Wijk startten in februari 2021 als leden van de Raad van Toezicht.

Voor de Raad stond 2021 onder andere in het teken van de financiële gezondheid van Elker: de reorganisatie, een nieuwe organisatiestructuur, een implementatieplan Huis op orde en ook de beoogde verkoop van de locatie Hoogeweg, waren belangrijke opgaven voor de bestuurder en daarmee ook stevige punten van aandacht voor de Raad van Toezicht. Belangrijke, verstrekkende besluiten kregen formele goedkeuring van de Raad van Toezicht. Daarnaast kon de Raad voor de bestuurder fungeren als klankbord in deze complexe opgaven.

Ook op het gebied van kwaliteit van zorg en op het gebied van governance zijn stappen gezet. Zo heeft de Raad onder andere gesproken over het jaarlijkse tevredenheidsonderzoek pleegzorg, de doorontwikkeling van de JeugdzorgPlus en KVJJ, doorontwikkeling Portalis onderwijs en samenwerkingsinitiatieven met andere organisaties in de regio. Op de agenda stond ook de HKZ-audit en -opvolging daarvan, incidentenrapportages, de rapportage van de klachtencommissie, inspectie-aangelegenheden (IGJ en onderwijsinspectie) en meer.

Wat betreft governance heeft de Raad een gezamenlijke visie op toezicht ontwikkeld, heeft de jaarlijkse zelfevaluatie plaatsgevonden onder externe begeleiding én is er een procedure met betrekking tot het functioneren en beoordelen van de bestuurder vastgesteld.

Waar het uiteindelijk om draait

Het belang van dit alles reikt uiteraard verder dan de organisatie zelf. Goede hulp en onderwijs voor de kinderen, jongeren en gezinnen die aan Elker zijn toevertrouwd, daar gaat het om. Gelukkig konden we als Raad van Toezicht constateren dat dit – ondanks het turbulente jaar – onverminderd is doorgegaan.

Enthousiasme en bevlogenheid

De locatiebezoeken die de Raad van Toezicht in 2021 bracht getuigden hiervan: het enthousiasme, de bevlogenheid en de deskundigheid van medewerkers maakten indruk. Dat geldt ook voor de openheid waarmee medewerkers én jongeren ons als Raad tegemoet traden. De samenhang in zorgprocessen werd zichtbaar: de vormen van zorg die Elker biedt, sluiten aan bij de ontwikkelingsstappen die de kinderen en jongeren maken. Elker maakt echt verschil.

De Raad van Toezicht kijkt met vertrouwen vooruit. Elker heeft in 2021 grote stappen voorwaarts gemaakt om van betekenis te kunnen blijven voor de kinderen, jongeren en hun gezinnen die dat nodig hebben.

Samenstelling Raad van bestuur en Raad van Toezicht

NAAM	FUNCTIE	HOOFD- EN NEVENFUNCTIES 2021
Raad van Bestuur		
Mevrouw D.A. Huesken (m.i.v. 1 juli 2020)	Voorzitter Raad van Bestuur	
Raad van Toezicht		
Mevrouw B.A. Kaatee (m.i.v. 1 februari 2020)	Voorzitter Raad van Toezicht Lid remuneratiecommissie Lid commissie Kwaliteit en Veiligheid	<p>Hoofd functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigenaar Kaatee Organisationspsycholoog <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Humanitas, afdeling Westerkwartier • Vicevoorzitter RvT MEE Noord • Voorzitter Stichting Coulissen • Voorzitter Stichting Mooi begin voor kinderen
Mevrouw M.J. Boertjes (m.i.v. 12 februari 2020)	Vicevoorzitter Raad van Toezicht Voorzitter commissie Kwaliteit en Veiligheid	<p>Hoofd functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Directeur centrum voor Consultatie en Expertise <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vicevoorzitter RvT Abrona Zeist, voorzitter commissie kwaliteit en veiligheid • Lid raad van advies www.ouderonline.nl • Lid redactieraad ouderschapskennis (tevens auteur)
De heer P. Waterman (m.i.v. 24 februari 2021)	Voorzitter auditcommissie Voorzitter remuneratiecommissie	<p>Hoofd functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zelfstandige <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter RvT De Schalm B.V. te Andelst • Voorzitter RvA Geofoxx Milieuvadvis B.V. te Oldenzaal • Lid RvT Forte Welzijn te Elst
De heer P. van der Wijk (m.i.v. 24 februari 2021)	Lid auditcommissie	<p>Hoofd functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Raad van Bestuur Wilhelmina Ziekenhuis Assen <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vogellanden, vice-voorzitter RvT, voorzitter auditcommissie, voorzitter remuneratiecommissie • Lid RvT D:DNA Stichting Dutch Development Centre for Natural Arts • Lid Bestuur Hanze University Foundation • Directeur/eigenaar Twee Meter B.V. • Lid RvT Forte Welzijn te Elst

Blik op 2022

“Bovenal staat er met het huidige Elker een organisatie die klaar is voor de toekomst en die begint in 2022.”

Elker Jeugdhulp & onderwijs start 2022 met een aanzienlijk betere uitgangspositie dan waar 2021 mee was gestart. Dit jaar staat dan ook in het teken van 'nieuw perspectief'. Hier geven we invulling aan door onder meer een strategie- en leiderschapstraject te starten. Er staat een nieuwe organisatie, met een nieuwe structuur en zowel veel nieuwe en als veel bekende gezichten. Samen gaan we opnieuw onderzoeken waar Elker voor staat en waar Elker voor gaat.

We bekijken de ontstane cultuur én hier hoort ook een besturingsfilosofie bij: duidelijke afspraken over hoe het fijn samenwerken is bij Elker om met elkaar invulling te geven aan een herijkte missie en visie.

Door middel van een leiderschapstraject worden de leidinggevenden toegerust om de rest van de organisatie hierin voor te gaan en om invulling te geven aan dual leiderschap dat de kwaliteit van zorg ten goede komt.

Kortom: waar 2021 in het teken stond van reorganiseren, zal 2022 in het teken staan van verder ontwikkelen en inspireren. En gaan we vanzelfsprekend vooral voor het continueren van hoge kwaliteit van zorg die we dag in dag leveren.

Bedrijfsmatig wordt 2022 een belangrijk jaar. De doorgevoerde reorganisatie zal in 2022 tot een sluitende exploitatie moeten leiden. Op het gebied van vastgoed is een strategisch vastgoedplan in ontwikkeling, waarvan verkoop van de locaties Hoogeweg Groningen en Cantersveen Haren deel uitmaken en herontwikkeling van de locatie Haydnlaan.

Ook de wereld om ons heen zal in 2022 weer veel dynamiek kennen. Denk bijvoorbeeld aan de landelijke hervormingsagenda jeugd, de afspraken in het regeerakkoord, de krappe arbeidsmarkt, ontwikkelingen in het Groninger jeugdhulpplan, de beweging naar meer jeugdhulp en jeugdzorg dichtbij of aan huis en de verdere afbouw van de JeugdzorgPlus. We zullen dit jaar met onze expertise en ervaring een actieve bijdrage aan deze processen leveren.

Bovenal staat er met het huidige Elker een organisatie die klaar is voor de toekomst en die begint in 2022.

Colofon

Teksten:

Joost van de Wetering &
Bregje Kneepkens (Elker Jeugdhulp & onderwijs)

Eindredactie:

Bregje Kneepkens

Vormgeving:

Chris van Zanden - Voltooid

Wij hebben dit jaarverslag met uiterste zorg samengesteld, maar we kunnen geen garanties geven met betrekking tot de juistheid en volledigheid van de informatie. U kunt geen rechten ontleen aan de inhoud of deze zonder toestemming voor eigen doeleinden gebruiken. In verband met privacy is voor de fotografie gebruik gemaakt van modellen.

Elker Jaarverslag 2021

Elker
Postbus 274
9700 AG Groningen
www.elker.nl

elker

Jeugdhulp
& onderwijs